

หลักธรรมกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

นำเสนอเมื่อ : 16 พ.ค. 2552

หลักธรรมเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

สภาวะเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันเป็นหลัก ประเทศใดสามารถควบคุมดูแลราคาน้ำมันได้ประเทศนั้นได้ชื่อว่าเป็นราชาแห่งเศรษฐกิจโลก ไม่เหมือนสมัยครั้งกระโน้นนานมาแล้ว ประเทศใดมีชาวปลาทูสดมสมบูรณ์ ประเทศนั้นได้ชื่อว่าอยู่ดีมีสุข

การสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่แท้จริงนั้นต้องเริ่มที่ตนเองก่อน ให้อัจฉริยะดำเนินชีวิตอย่างไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น แล่นำไปความมั่นคงระดับครอบครัว ระดับชุมชน สังคม ประเทศชาติ ขั้นสุดท้ายคือความมั่นคงระดับโลก แต่การสร้างความมั่นคงดังกล่าวมันขึ้นอยู่กับสภาพจิตใจของตนเองให้มีความมั่นคงเสียก่อน โดยให้เกิดจิตสำนึกในการรู้จักแสวงหา รู้จักใช้จ่ายทรัพย์ เป็นคนที่รู้จักกิน รู้จักใช้ ใช้ทรัพย์ให้เป็นประโยชน์อย่างคุ้มค่า ก็จะสามารตั้งตัวสร้างหลักสร้างฐานได้ ชื่อว่า **“เป็นผู้ปฏิบัติตามที่ในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างถูกต้องตามหลักการแห่งหลักพุทธธรรม”**

อุฏฐานสัมปทา ขยันดีเพียงพอ ไม่ท้อแท้

อารักขสัมปทา เก็บดีเพียงพอ ไม่ขาดสน

กัลยาณมิตตตา เพื่อนดีเพียงพอ ไม่อับจน

สมชีวิตา ครองตนดีเพียงพอ ไม่อับอาย”[1]

อุฏฐานสัมปทา ขยันดีเพียงพอ ไม่ท้อแท้

ความหมั่น ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ฝึกฝนให้มีความชำนาญและจริงจัง รู้จักใช้ปัญญาสอดส่อง ตรวจสอบหาวิธีที่ที่เหมาะสมที่ดีจัดการและดำเนินการให้ได้ผลดี ทั้งด้านการศึกษาแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งการได้เกิดมาเป็นคนนั้นก็ตองยังชีพเลี้ยงชีพ ด้วยความขยันหมั่นเพียร ไม่เกียจคร้านกล่าวคือ ผู้ที่ถึงพร้อมด้วยความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ตนเองรับผิดชอบ หรือในการทำการงานอันเป็นอาชีพของตน พึ่งทำด้วยความสุจริต ไม่คดโกงผู้อื่น ทำด้วยความบากบั่น อดทนต่อความยากลำบาก ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งการงานนั้น ๆ คือทำด้วยความเอาใจใส่ดูแลในหน้าที่การงานตลอดเวลา และควรพิจารณาไตร่ตรอง สังเกต หรือพิจารณาผลการทำงานที่ไต่ลงมือทำไปแล้วมีผลดี ผลเสียอย่างไร หากเห็นว่าสิ่งที่ตนทำลงไปแล้ว เป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ ก็ทำสิ่งนั้นไปอย่างสม่ำเสมอ แต่หากการงานที่ทำไปเห็นว่า มีผลเสียต่อตนเองและคนอื่น กิ่งดทำเสีย ทั้งนี้ก็เพื่อทำการการงานนั้น ๆ ลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพสูง สัมกับคำที่ว่าขยันดีเพียงพอ ไม่ท้อแท้

ส่วนคนที่มีความเกียจคร้านในการทำงาน ไม่มีความอดทนต่อความยากลำบาก เป็นคนเบื่อหน่ายง่าย ชอบทำงานคั่งค้าง ผลัดวันประกันพรุ่ง ละเลยต่อหน้าที่การงาน หากได้ทำงานที่ดี ๆ ย่อมไม่ประสบผลสำเร็จ ชีวิตจะมีแต่ความล้มเหลว ไม่เจริญรุ่งเรือง และถึงความเสื่อมได้ง่าย เช่นเดียวกับนักเรียนนักศึกษา หากมีความเกียจคร้านในการเรียน ไม่ขยันอ่านหนังสือ ไม่ค้นคว้าหาความรู้ใส่ตนเอง เขาย่อมไม่สามารถที่จะเรียนต่อไปในชั้นสูง ๆ ต่อไปได้ โอกาสที่เขาจะได้ทำงานที่ดี ๆ ก็มึน้อย ทั้งนี้ก็เพราะด้วยความไม่ขยันดี ไม่เพียงพอ และมีแต่ความท้อแท้ตนเอง

อารักขสัมปทา เก็บดีเพียงพอ ไม่ขัดสน

การรักษา รู้จักคุ้มครอง เก็บ รักษา ทรงไว้
ผู้กลับซึ่งความรู้ผลงานที่ตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรม
ด้วยกำลังสติปัญญาของตนไม่ให้เสื่อมเสีย รวมถึงการรักษาทรัพย์ที่หามาได้ด้วยใช้จ่ายอย่างประหยัด
การเก็บดีเพียงพอในความหมายอย่างแคบ ก็หมายความว่ารู้จักรักษาทรัพย์สมบัติที่ตนหามาได้โดยสุจริต
ให้คงอยู่ หรือให้ได้ประโยชน์ได้นานที่สุด ไม่ใช้จ่ายแบบสุรุยสุราย ไร้รู้จักชอมแซมสิ่งของที่ชำรุด
ให้รู้จักคุณค่าของเงิน ไม่ฟุ่มเฟือยเกินเหตุเกินฐานะของตน
เมื่อเรารู้จักรักษาหรือจัดการกับทรัพย์สินให้เพิ่มพูนเจริญงอกงามขึ้นได้ ก็ได้ชื่อว่าเก็บดี เพียงพอ ไม่ขัดสน

กัลยาณมิตรตา เพื่อนดีเพียงพอ ไม่อับจน

การคบหาคนดีเป็นมิตร รู้จักเสวนาคบหาคน ไม่คบไม่เอาอย่างผู้ที่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย
เลือกเสวนาศึกษาเยี่ยงอย่างกับผู้รู้ผู้ทรงคุณ ผู้มีความสามารถ
ผู้หนาแน่นกับถือและมีคุณสมบัติเกื้อกูลแก่การเรียนแสวงหาความรู้ รวมถึงมีคุณสมบัติเกื้อกูลแก่อาชีพการงาน

ความเป็นผู้รู้จักเลือกคบหาคนดี หรือมีเพื่อนดี ซึ่งคนดีในที่นี้ก็คือ คนที่มีศีลธรรม
มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ไม่วาบวคคณนั้นจะมีฐานะเช่นไร ก็ถือว่าเป็นคนดีทั้งนั้น
โดยเราสามารถเอาเยี่ยงอย่างที่ดีได้ คนที่ดีสามารถช่วยให้คำปรึกษาหารือที่ดี
ช่วยชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหาชีวิตให้เป็นไปในทางที่ดี ที่ชอบ หรือชักนำให้ดำเนินชีวิตที่ดีงาม
ให้ประสบผลดีให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และให้เกิดความสันติสุขได้ กล่าวโดยย่อก็คือบุคคลที่สามารถเอาเป็นเยี่ยงอย่างที่ดี
เอาเป็นที่ปรึกษาที่ดี เอาเป็นที่พึ่งที่ดี นั่นเอง การรู้จักคบหาแต่คนดี มีเพื่อนที่ดี การมีแต่คนดีเป็นมิตร
ย่อมจะนำชีวิตตนไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและชีวิตจะไม่อับจนแน่นอน

สมชีวิตา ครองตนดีเพียงพอ ไม่อับอาย

การเลี้ยงชีวิตแต่พอดี รู้จักกำหนดรายได้และรายจ่าย
เป็นอยู่พอดีสมกับรายได้ไม่ให้เกิดเดือดร้อนหรือฟุ่มเฟือย ไร้รายได้เหนือรายจ่าย มีประหยัดเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็น

การรู้จักใช้สอยทรัพย์ที่ตนหามาได้ โดยสุจริตนั้น ควรใช้ตามสมควรแก่ฐานะของตน
คือไม่ให้ฝืดเคืองนัก และก็ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อจนเกินฐานะนัก กล่าวคือ ต้องรู้จักจัดระบบการเงิน
รายได้รายจ่ายของตนเองให้ลงตัว รู้จักจัดสรรการใช้จ่ายอย่างถูกต้องและเหมาะสม ไม่ใช้จ่ายเกินฐานะของตน
ต้องรู้จักประหยัดและเก็บออมทรัพย์ แบ่งไว้ใช้ให้เป็นสัดส่วนแต่พอเหมาะ แล้วก็ใช้จ่ายตามนั้น ก็จะไม่ลำบากในชีวิต
แต่ถ้าไม่วางแผนจัดระบบการเงินอันเป็นรายได้-รายจ่ายให้ลงตัวพอเหมาะ และไม่ใช้จ่ายแต่พอเหมาะตามฐานะ เช่นใช้จ่ายเกินตัว
หลงฟุ้งเฟ้อไปตามกระแสชาวมอง เห็นคนอื่นทำอะไรก็จะทำอย่างนั้น ชีวิตย่อมอยู่ลำบากแน่นอน
ฉะนั้นหากเรามีการวางแผนชีวิตที่ดีรู้จักการครองตนดี มีความเพียงพอ ย่อมไม่อับอาย

สรุปแล้วก็คือข้อปฏิบัติให้ถึงซึ่งความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขในชีวิตที่แท้จริง
คือให้ถึงความสุขอย่างแท้จริง และไม่กลับเป็นทุกข์
เมื่อปฏิบัติตามข้อปฏิบัตินี้แล้วก็จะเห็นผลในปัจจุบันด้วยทันตาเห็นในชาตินี้ ตามหลักธรรมเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
คือ

อุฏฐานสัมปทา ขยันดีเพียงพอ ไม่ท้อแท้

อารักขสัมปทา เก็บดีเพียงพอ ไม่ขัดสน

กัลยาณมิตรตา เพื่อนดีเพียงพอ ไม่อับจน

สมชีวิตา ครองตนดีเพียงพอ ไม่อับอาย”

หากเราทำทั้งหมดได้ ปฏิบัติตามหลักธรรมที่ได้กล่าวมาแล้ว
ชีวิตย่อมดำเนินไปด้วยความราบรื่น ไม่ท้อแท้ ไม่ขัดสน ไม่อับจน และไม่อับอาย มีชีวิตความเป็นอยู่แบบพอเพียง
จะพบแต่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขตลอดไป

ข้อคิดก่อนจบ

ครองตนให้มีอำนาจเหนือเงิน แล้วจะมีแต่ความสุข

ครองเงินให้มีอำนาจเหนือตน แล้วจะมีแต่ความทุกข์

---

[1] พระมหาวิเศษ ปญญาวชิโร ป.ธ. 9, ศษ.บ, ศน.ม คณะศาสนาและปรัชญา มจร.วิทยาเขตล้านนา